

Afiliye kurumlarda uzmanlık eğitiminde yönetsel sorunlar ve ihtiyaçlar

Doç. Dr. Güven Bektemür

1969 yılında Giresun'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini aynı yerde tamamladı. 1993 yılında Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun oldu. 1998 yılında aynı üniversiteden göğüs hastalıkları uzmanlığını aldı. 2006 yılına kadar çeşitli hastanelerde göğüs hastalıkları uzmanı olarak çalıştıktan sonra 2009 yılına kadar Sağlıkta Dönüşüm Programı Saha Koordinatörü olarak görev yaptı. 2009-2012 yılları arasında Sağlık Bakanlığında sırasıyla Personel Genel Müdür Yardımcısı, Personel Genel Müdür V. ve Yönetim Hizmetleri Genel Müdürü olarak görev yaptı. 2012-2016 tarihleri arasında Beyoğlu Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreteri olarak görev yapan Dr. Bektemür 2016 yılından beri Sağlık Bilimleri Üniversitesinde Rektör Danışmanı ve Sağlık Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Ülkemiz tıpta uzmanlık eğitiminde gerek standartlar gerekse kalite açısından önemli mesafeler kat etmiş olsa da hâlâ arzu edilen seviyeye ulaşabilmiş değildir. Özellikle uygulanan eğitimin belirlenen standartlarda verilip verilmediğinin izlenmesi, denetlenmesi ve koordine edilmesi hususlarında teknik alt yapı ve mevzuat eksikliklerinin olduğu aşikârdır. Sağlık Bakanlığına ait kurum ve kuruluşlar ile devlet üniversitelerinin ilgili birimlerinin birlikte kullanıma başlamasından sonra tıpta uzmanlık eğitiminde kalite yükselmesiyle birlikte ilave idari sorunlar da ortaya çıkmıştır. Özellikle Sağlık Bilimleri Üniversitesi gibi çok sayıda afilyasyonu olan makro bir organizasyon yapısına uygun mevzuatın güncellenmemesi başka sorunları da beraberinde getirmiştir. Bakanlığın üst yönetiminin değişim hızının, mevcut sorunların çözümüne menfi tesiri olmuştur. Birlikte kullanım kapsamında uygulanan tıpta uzmanlık eğitiminde idari sorunları üç başlık altında toplayabiliriz.

a. Mevzuat ile ilgili sorunlar

b. Uygulama ile ilgili sorunlar

c. Paydaş kurumların eğitim sürecinin yönetimine dair bakış farklılıklarından doğan sorunlar

Aşağıda maddeler hâlinde bu sorunlar

ortaya konmuş, bazılarını öneriler getirilmiş bazıları da tartışmaya açılarak en iyi çözüm yoluna ulaşılması amaçlanmıştır.

1. Eğitim ve sağlık tesisi işletiminin yetki ve sorumluluğu konusunda bir kargaşa mevcuttur. Birlikte kullanımı düzenleyen 3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu Ek-Madde 9'da "*Birlikte kullanımdaki sağlık tesislerinde tıpta uzmanlık ve lisans eğitimleri, Sağlık Bakanlığınca uzmanlık öğrencilerinin eğitimi de dâhil olmak üzere, ilgili mevzuata göre ilgili fakülte dekanının yetki ve sorumluluğunda yürütülür. Birlikte kullanıma geçilen sağlık tesisleri, Bakanlığın tâbi olduğu mevzuat uyarınca işletilir ve tesis, üniversitenin görüşü alınarak Bakanlığınca atanan başhekim tarafından yönetilir*" denmektedir. Kanun açıkça eğitim görevini üniversiteye işletmeciliği ise Sağlık Bakanlığınca vermektedir.

İlgili kanuna uygun olarak 16 Haziran 2017 tarihinde yayımlanan Sağlık Bakanlığınca Ait Kurum ve Kuruluşlar ile Devlet Üniversitelerinin İlgili Birimlerinin Birlikte Kullanımı ile İşbirliği Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 10. maddesinin 1. Bendi şu şekildedir: "*Birlikte kullanımdaki tesislerde dekan tarafından hastane yöneticisinin de görüşü alınarak her uzmanlık eğitimi programı yürütülen birim için uzmanlık eğitimi mevzuatındaki şartları haiz bir program yöneticisi ile bir*

idari sorumlu görevlendirilir. Program yöneticisine aynı zamanda idari sorumluluk görevi de verilebilir." Böylece program yöneticisi ve idari sorumlu belirleme yetkisi dekana verilmiştir. Bu yönetmelikte program yöneticisi belirlenmesinin dekana verilmesi yerinde bir düzenlemedir ancak idari sorumlu belirleme yetkisinin başhekimde olması gerekirdi. Yönetmelikte bu yönde bir değişiklik yapılması beklenirken maalesef 08/05/2018 tarihinde yayımlanan değişiklikle "*Birlikte kullanımdaki tesislerde başhekim tarafından her uzmanlık eğitimi programı yürütülen birim için uzmanlık eğitimi mevzuatındaki şartları haiz bir program yöneticisi ile bir idari sorumlu görevlendirilir. Program yöneticisine aynı zamanda idari sorumluluk görevi de verilebilir*" denilerek kanuna aykırı düzenleme yapılarak tıpta uzmanlık eğitiminin yönetiminde dekanda olması gereken yetki ve sorumluluk kaybolmuş ve sürecin işleyişi bozulmuştur. Bu değişikliğin neticesinde;

- Program yöneticilerini başhekim belirlemeye başladıktan sonra program yöneticileri değişiklikleri dekanlığa bildirilmemeye başladı.

- Yeterince verimli olmayan program yöneticileri değiştirilmek istendiğinde dekan yetkisiz sorumlu duruma düşmüş oldu.

- Zamanında belirlenmeyen asistan tezleri için dekanların elinde hiçbir yaptırım gücü kalmadı.
- Tıpta Uzmanlık Kurulu, yetkilendirme derecesi değişen programları artık dekanlık üzerinden değil Sağlık Müdürlüğü üzerinden doğrudan hastanelere yazmaya başladı.
- Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Yönetmeliğine göre Anabilim/Bilimsel Dalı Başkanına verilmesi gereken program yöneticiliği görevinin başhekim tarafından başka bir kişiye verilmesinin önü açılmış oldu.

Sorunun Çözümü: Birlikte kullanım yönetmeliğinde program yöneticisini belirleme yetkisi dekana, idari sorumluyu belirleme yetkisi başhekimine verilmesi şeklindeki bir değişiklikle bu sorun rahatlıkla çözülebilir.

Not: Bu yazının yayına hazırlanma aşamasında birlikte kullanım yönetmeliğinin 8/5/2018 tarihli ve 30415 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan değişikliklerini bazı üniversitelerin Danıştay'a götürmesi neticesinde Danıştay 15. Dairesinin 2018/2622 Esas No'lu kararı ile asıl yönetmeliğin 10. Maddesinin 1. Fıkrası, yani program yöneticisini Başhekimin belirleme yetkisi kanuna aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

2. Eğitim sorumlusu kavramı ile ilgili karışıklık mevcuttur. Mer'î mevzuatı incelediğimizde 3359 sayılı kanun Ek Madde-1'de şu ifadeler yer verildiği görülür: "Eğitim ve araştırma hastanelerinde eğitim görevlilerinden biri hastane yöneticisi tarafından bir yıllık süre için ilgili birimin eğitim sorumlusu olarak görevlendirilir, idari sorumlusu ise aynı süreyle ilgili daldaki uzmanlar arasından seçilir. Birimin eğitim sorumlusuna idarî sorumluluk görevi de verilebilir."

3359 sayılı kanun Ek Madde-9'da ise şöyle denilmektedir: "Dekan, hastane yöneticisinin görüşünü alarak varsa profesör, yoksa doçent unvanını haiz öğretim üyelerinden birini, doçent de yoksa yardımcı doçent veya eğitim görevlilerinden birini eğitim sorumlusu olarak görevlendirir. Başhekim aynı zamanda üniversite yönünden sağlık uygulama ve araştırma merkezi müdürü sayılır." Tıpta Ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği'nde aşağıdaki madde yer almaktadır:

Program

MADDE 8 – (1) Programlardaki eğitim, Kurul tarafından ilan edilen ve eğitim standartlarını da içeren çekirdek müfredatı karşılayacak şekilde olmak zorundadır.

(2) Program yöneticisi;

a) Üniversitelere ve Gülhane Askeri Tıp Akademisine bağlı uzmanlık ana dallarındaki programlarda anabilim dalı başkanı, uzmanlık yan dallarındaki programlarda bilim dalı başkanı,

b) Eğitim ve araştırma hastanelerinde ilgili dalın eğitim sorumlusu,

c) Birlikte kullanım protokolü ile çalışan Bakanlık hastanelerinde tıp fakültesi anabilim/bilim dalı başkanları,

ç) Adli Tıp Kurumunda kurum başkanı olur.

Program yöneticisi ilgili dalda eğitici olmak zorundadır. Anabilim veya bilim dalı başkanı ya da eğitim ve araştırma hastanelerindeki eğitim sorumlusu ilgili dalda uzmanlık eğitici niteliğini haiz değilse, o dalda başka bir eğitici kurum yöneticisi tarafından program yöneticisi olarak belirlenir. Sağlık Bakanlığına Ait Kurum ve Kuruluşlar ile Devlet Üniversitelerinin İlgili Birimlerinin Birlikte Kullanımı ile İşbirliği Usul

ve Esasları Hakkında Yönetmelik'te şöyle denmektedir: "Eğitim hizmetlerinin aksamadan yürütülmesi için Dekan, (Değişik ibare: RG- 8/5/2018-30415) başhekimin görüşünü alarak varsa profesör yoksa doçent unvanlı öğretim üyelerinden birini, doçent de yoksa yardımcı doçent veya eğitim görevlilerinden birini ilgili sağlık tesisinin eğitiminden sorumlu olarak görevlendirir."

Yukarıdaki metinler incelendiğinde eğitim sorumlusu kavramının daha ziyade uzmanlık eğitimi verilen kliniklerde, uzmanlık eğitiminden sorumlu kişi yani bir diğer ifadeyle program yöneticisi için kullanıldığı görülmektedir. Fakat birlikte kullanım yönetmeliği hazırlanırken 3359 sayılı kanunun Ek Madde-9'daki metnin eksik yazılmasından dolayı (metnin başında her eğitim kliniği için yazılması gerekirdi) eğitim sorumlusu ifadesi ile metinden bir kişi anlaşıldığı gerekçesiyle Sağlık Bakanlığına Ait Kurum ve Kuruluşlar ile Devlet Üniversitelerinin İlgili Birimlerinin Birlikte Kullanımı ile İşbirliği Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'te ilk kez farklı bir kavram getirilmiş ve sağlık tesisinin eğitim sorumlusu olarak kavramı kullanılmıştır.

Sorunun Çözümü: 3359 sayılı kanunun Ek Madde 9'daki ilgili fıkranın başına her eğitim kliniği için ifadesi eklenerek sorun çözülebilir.

3. Eğitimde dekanın yetki ve sorumluluğunu dolaylı olarak başhekimine göçerten diğer bir metin, Sağlık Bakanlığına Ait Kurum ve Kuruluşlar ile Devlet Üniversitelerinin İlgili Birimlerinin Birlikte Kullanımı ile İşbirliği Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 10. Maddesinin 5. Bendidir: “*Program yöneticisi, programa dâhil olan tüm eğitimcilerle birlikte eğitim programını hazırlayarak, Başhekimin uygun görüşü ile birlikte ana dallarda ilgili anabilim dalı başkanı, yan dallarda ise bilim dalı başkanı ve anabilim dalı başkanı aracılığıyla Dekana sunarak eğitim programını onaylatır. Eğitim programı değişikliğinde de Başhekimin uygun görüşü alınır.*”

Yönetmeliğin mevcut hâlinde başhekim eğitim programlarını hazırlamada tam yetkili hâle getirilmiş olup dekanlık sadece onay makamına dönüştürülmüştür.

Sorunun Çözümü: Yönetmelikte geçen “uygun görüşü” ifadesi “görüşü” şeklinde düzeltilerek sorun aşılabilir.

Not: Bu yazının yayına hazırlanma aşamasında birlikte kullanım yönetmeliğinin 8/5/2018 tarihli, 30415 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan değişikliklerini, bazı üniversitelerin Danıştay’a götürmesi neticesinde Danıştay 15. Dairesinin 2018/2622 Esas No’lu kararı ile asıl yönetmeliğin 10. Maddesinin 5. fıkrasında geçen “uygun” ibaresi iptal edilmiştir.

4. Sağlık Bilimleri Üniversitesinin kuruluş kanunu olan Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanununun ek 158.

maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekliyle değiştirilerek üniversitenin öğretim üyelerinin atanmalarında ve akademik yükselmelerinde Sağlık Bakanlığının talebinin alınması zorunlu hâle gelmiştir. “Üniversiteye tahsis edilecek öğretim elemanı kadroları, temel bilimler hariç olmak üzere, birlikte kullanılan eğitim ve araştırma hastanesinin eğitim birimleri ihtiyacı ve nitelikleri dikkate alınarak, Sağlık Bakanlığının talebiyle, rektörün önerisi üzerine mütevellî heyeti tarafından il bazında belirlenir ve öğretim üyesi atamaları bu kadrolara yapılır.” Bu değişikliğin işleyişinde ilave sorunlara yol açabileceği öngörülmektedir.

Sorunun Çözümü: Metinde geçen talebiyle ifadesi talepleri de dikkate alınarak şeklinde düzeltilerek çıkabilecek sorunların önüne geçilebilir.

5. Resmî Gazetede 16 Haziran 2017 tarihinde yayımlanan “Sağlık Bakanlığına Ait Kurum ve Kuruluşlar ile Devlet Üniversitelerinin İlgili Birimlerinin Birlikte Kullanımı ile İşbirliği Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte” Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) paylarının kaldırılması bilimsel araştırma faaliyetlerini son derece olumsuz etkilemiş ve konuyla ilgili henüz yeni bir düzenleme yapılmamıştır.

6. Birden fazla afiliasyonu olan üniversitelerde program yöneticisinin kimin olacağı belirsizdir.

Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Yönetmeliğinin 8. Maddesinin 2. bendi şu şekildedir:

(2) Program yöneticisi;

a) Üniversitelere ve Gülhane Askeri Tıp Akademisine bağlı uzmanlık ana dallarındaki programlarda anabilim dalı başkanı, uzmanlık yan dallarındaki programlarda bilim dalı başkanı,

b) Eğitim ve araştırma hastanelerinde ilgili dalın eğitim sorumlusu,

c) Birlikte kullanım protokolü ile çalışan Bakanlık hastanelerinde tıp fakültesi anabilim/bilim dalı başkanları,

ç) Adli Tıp Kurumunda kurum başkanı,

Sağlık Bilimleri Üniversitesi gibi birden fazla afiliasyonu olan üniversitelerde anabilim dalı başkanının çok sayıda programın yöneticisi olması fiilen mümkün olmadığından ve uygulamada bu yönde olmadığından ilgili maddede düzenlemeye ihtiyaç vardır.

7. Sağlıkla İlgili Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 3359 sayılı kanun Ek Madde-9 eklenen fıkrada şöyle denilmektedir:

“*Birlikte kullanıma konu sağlık tesisleri için bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde birden fazla üniversite ile de protokol yapılabilir. Birlikte kullanımdaki hastanenin başhekimisi tarafından üniversitenin tıp fakültesi ve dış hekimliği fakültesi öğretim elemanları ve bunların kadrosunda bulunan öğretim elemanı dışındaki diğer personelle, ilgili fakülte dekanının*

görüşü alınarak, yürütülecek hizmetlere ilişkin en fazla üç yıl süreli ayrı ayrı sözleşme imzalanabilir. Bu fakültelerin dışındaki üniversite personeli ile de rektörün görüşü alınarak sözleşme yapılabilir. Bu sözleşmelerde, sunulacak hizmetin niteliği, performans hedefleri ve süresi yer alır. Öğretim elemanlarıyla yapılan sözleşmelerde mezuniyet öncesi ve mezuniyet sonrası eğitim ile bilimsel çalışmalara ilişkin yetki ve sorumluluklar ayrıca belirtilir. Süresi biten sözleşmeler yenilenebilir. Sözleşme bitim tarihinden bir ay önce tarafların aksine yazılı bildirim yoksa sözleşme kendiliğinden birer yıllık sürelerle uzar.”

Sözleşme imzalanmayan üniversite öğretim üyeleri;

- Birden çok hastane ile afilyasyonu olan üniversitelerde öğretim üyeleri kapı kapı hastaneleri dolaşarak kendilerine yer mi arayacaklar?

- Öğretim üyesi, ilgili hastanede çalışmak istemezse diğer bir hastane başhekimisi ile sözleşme imzalayabilecek mi?

- Hekim açığının olduğu ülkemizde hastanelerde sözleşme imzalayan öğretim üyeleri mesleklerini nasıl icra edecekler?

- Afiliye hastanelerde sadece üniversite personeli sözleşmeli statüye getirmek ne derece doğrudur? Bakanlık kadrosunda olan eğitim görevlileri ve başasistanlar sözleşmesiz çalışırken aynı kişiler üniversite kadrosuna geçince sözleşme dayatması yapmak teşvik edici görünmemektedir.

8. Birlikte kullanımı düzenleyen 3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu Ek-Madde 9 şu şekildedir: “Birlikte kullanımdaki sağlık tesislerinde tıpta uzmanlık ve lisans eğitimleri, Sağlık Bakanlığı uzmanlık öğrencilerinin eğitimi de dâhil olmak üzere, ilgili mevzuata göre ilgili fakülte dekanının yetki ve sorumluluğunda yürütülür. Birlikte kullanıma geçilen sağlık tesisleri, Bakanlığın tâbi olduğu mevzuat uyarınca işletilir ve tesis, üniversitenin görüşü alınarak Bakanlıkça atanan başhekim tarafından yönetilir.” Uygulamada şu ana kadar birlikte kullanılan hastanelerde başhekim atamalarında Sağlık Bakanlığının üniversitenin görüşü-

nü almadığı görülmektedir. Özellikle üniversite kadrosunda olmayan başhekimlerle uzmanlık eğitiminin koordinasyonunda daha çok sıkıntı yaşanmaktadır.

9. Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyelerinin görevlendirme ve ek ödeme sorunları:

Sağlık Bakanlığına Ait Kurum ve Kuruluşlar ile Devlet Üniversitelerinin İlgili Birimlerinin Birlikte Kullanımı ile İşbirliği Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Madde7-(3) (Değişik: RG- 8/5/2018-30415)’te “Sağlık Bilimleri Üniversitesi tarafından, eğitim ve araştırma hastanelerine öğretim elemanı ve diğer kadroların dağılımının yapılmasında ve bunların atama ve görevlendirmelerinde; YÖK tarafından belirlenen kriterler de dikkate alınmak suretiyle ilgili branşta yapılan planlamalara ve/veya personel dağılım cetveline göre Bakanlığın uygun görüşü alınır” denilmektedir.

Yönetmeliğin bu maddesi kapsamında Sağlık Bilimleri Üniversitesinin tıpta uzmanlık eğitiminde öğretim üyesi eksikliği olan yerlere hızla görevlendirme ve atama dinamizmi bozulmuş bir öğretim üyesinin ihtiyaç olan yere görevlendirilmesi için aylarca beklemek zorunda kalınmıştır.

Zaman zaman üniversitenin muvafakati alınmadan bazı İl Sağlık müdürleri tarafından üniversite kadrosundaki öğretim üyeleri farklı bir hastaneye görevlendirilmektedir.

Olağanüstü hallerde (Afrin, Kilis vb.) ihtiyaca binaen birlikte kullanımda olan üniversite kadrosundaki öğretim üyelerinin 2547 sayılı Kanunun 38. maddesi uyarınca görevlendirilmelelerinde yaşadıkları ek ödeme mağduriyetlerinin giderilmesi gerekmektedir.

10. Sağlık Bakanlığı ve YÖK arasında mutabık kalınan birlikte kullanıma yönelik yeni tip protokol düzenlenmesine ihtiyaç vardır. Yeni birlikte kullanım protokolü yapılamamasından dolayı örneğin Sağlık Bilimleri Üniversitesi için Adana ve Kayseri Şehir Hastanelerinde görev yapan öğretim üyeleri henüz yasal statüye kavuşturulmamıştır.

11. Afiliye hastanelerin uzmanlık eğitimi süreçlerinde Sağlık Bakanlığı ile

yapacağı yazışmalarda bir algoritma oluşturulması gerekmektedir. Çünkü hastaneler Tıp Fakültesi Dekanlığı ile İl Sağlık Müdürlüğü arasında ikilemede kalmaktadırlar.

12. Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Yönetmeliği gereğince Sağlık Bakanlığının yönetmeliğin yayınladığı tarih olan 26.04.2014 itibarıyla üç yıl içinde yürürlüğe koyması gereken Uzmanlık Eğitim Takip Sistemi (UETS) maalesef uygulamaya konulmadığından verilen eğitimin takibi ve koordinasyonunda sıkıntılar yaşanmaktadır.

13. Birlikte kullanım protokol metinlerinde, birlikte kullanılan hastanenin isimlendirilmesinde üniversitenin isminin geçeceği açıkça belirtilmişken Bakanlık Makamının 28/05/2018 tarihli ve 020-773 sayılı onayına istinaden yazışmalarda ve tabelalarda üniversitenin ismi kaldırılmış durumdadır. Bu ve benzeri sorunların iki tarafın mutabakatıyla mevzuata uygun çözülmesi yerinde olacaktır.

Not: Bu makalenin büyük bir bölümü Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi tarafından düzenlenen TUEK2018 Çalıştayında sunulmuş ve bildiri kitapçığında basılmıştır.

Kaynaklar

Temel Sağlık Hizmetleri Kanunu. Kanun no:3359. <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin1.aspx?MevzuatKod=1.5.3359&MevzuatIlski=0&sourceXmlSearch=&Tur=1&Tertip=5&No=3359>. (Erişim Tarihi: 20.02.2019)

Sağlık Bakanlığına Ait Kurum ve Kuruluşlar ile Devlet Üniversitelerinin İlgili Birimlerinin Birlikte Kullanımı ile İş Birliği Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik. <https://www.mevzuat.gov.tr/Metin.aspx?MevzuatKod=7.5.23658&MevzuatIlski=0&sourceXmlSearch=Sa%C4%9F%C4%B1k%20Bakanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1na%20Ait%20Kurum%20ve%20Kurulu%C5%9Flar%20ile%20Devlet%20%C3%9Cniversitelerinin%20%C4%B0lgili%20Birimlerinin%20Birlikte>. (Erişim Tarihi: 20.02.2019)

Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği. <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.aspx?MevzuatKod=7.5.19629&MevzuatIlski=0&sourceXmlSearch=t>. (Erişim Tarihi: 20.02.2019)

Sağlık Bakanlığı ve Bağılı Kuruluşlarına Ait Kurum ve Kuruluşlar ile Devlet Üniversitelerinin İlgili Birimlerinin Birlikte Kullanımı ile İş Birliği Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmî Gazete, 18/05/2018 sayı: 30415.

Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanunu Ek-Madde 158. <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2809.pdf>. (Erişim Tarihi: 20.02.2019)